

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Inspectoratul de poliție Soroca, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, și Inspectoratul General al Poliției al MAI,

în cauza civilă la cererea înaintată de Moraru Cristi-Marina către Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul de Poliție Soroca, Inspectoratul General al Poliției al MAI, intervenienții accesorii Ministerul Finanțelor al RM, agentul constatator Anatolie Belous, cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Moraru Cristi-Marina, și casată integral hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 15 august 2019, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Victor Felișcan, a formulat o cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul de Poliție Soroca, Inspectoratul General al Poliției MAI, intervenienții accesorii Ministerul Finanțelor al RM, agentul constatator Anatolie Belous, solicitând: încasarea prejudiciului moral de la Ministerul Justiției al RM în mărime de 10 000 lei; încasarea de la IP Soroca a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, suportate în cauza contravențională; încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 24 iulie 2018, de către agentul constatator Belous Anatolie din cadrul SSSTAR al SSP al Inspectoratului de Poliție Soroca, a fost întocmit procesul-verbal nr.MAI04393897 prin care Moraru Cristi-Marina a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute la art. 242

alin. (2) din Codul contravențional și sancționată cu 24 unități convenționale amendă, echivalentul a 1200 lei, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare pentru faptul, că, conducând automobilul de marca "Hyundai Tucson", cu numărul de înmatriculare XXXX, efectuând manevra de virare la stânga, nu a cedat trecerea motocicletei de model "Honda", care se deplasa regulamentar din sens opus pe drumul cu prioritate, astfel motocicleta s-a tamponat în partea dreaptă a automobilului, cauzând prejudiciu lui Șcetinschi Cristian.

La 27 iulie 2018, reclamanta a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator, iar prin hotărârea Judecătorei Soroca din 15 decembrie 2018, a fost admisă contestația înaintată de Moraru Cristi-Marina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI04 nr. 393897 din 24 iulie 2018, care a fost anulat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, recursul împotriva hotărârii din 15 decembrie 2018, declarat de către agentul constatator Belous Anatolie, a fost respins ca nefondat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Potrivit reclamantei, agentul constatator a acționat deliberat, abuziv, în lipsa unor probe care ar dovedi culpa sa în comiterea contravenției de care a fost învinovățită. Agentul constatator nu a dat dovadă de diligență în vederea întocmirii corecte a schemei accidentului rutier, fiind o omisiune culpabilă evidentă, în situația în care a avut toate mijloacele, timpul necesar și informațiile obiective referitoare la toți subiecții implicați în accident, în special agentul de patrulare care se afla anume la volanul mașinii de patrulare care a cedat trecerea, mașina nu s-a regăsit în schema accidentului, iar fotografiile executate de însuși agentul constatator dovedesc contrariul faptelor înscrise de acesta în procesul-verbal.

Mai mult, din materialele cauzei contravenționale rezultă că agentul constatator a depus raport privind necesitatea prelungirii termenului de soluționare a materialului înregistrat în R-2 sub nr. 4510, de unde rezultă că, agentul constatator a dispus de timpul solicitat suplimentar pentru a examina obiectiv și sub toate aspectele cazul și să stabilească circumstanțele obiective.

Învinuirea adusă reclamantei este similară învinuirii penale, în acest sens fiind invocată hotărârea CtEDO din 04 octombrie 2007 în cauza Anghel vs România, respectiv menționează, că speței îi sunt aplicabile dispozițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, anume art. 6 lit. a).

Cu referire la pretenția privind încasarea de la MJ a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, reclamanta a indicat că a rămas profund nedumerită și frustrată, sperând la acțiuni echitabile din partea agentului de stat, soluția emisă provocându-i suferințe afective și fiind nevoită să își demonstreze nevinovăția, fapt care i-a afectat moralul și i-a provocat suferințe afective.

Respectiv, reclamanta consideră că este îndreptățită să solicite încasarea în beneficiul său a prejudiciului moral în cuantum de 10000 lei din contul Ministerului Justiției al RM, cât și a cheltuielilor de asistență juridică suportate pe parcursul examinării cauzei contravenționale în sumă de 5000 lei din contul Inspectoratului de Poliție Soroca a IGP al MAI. În acest sens reclamanta a prezentat bonul de plată seria PL nr. 008576 cu suma de 5000 lei, cheltuieli de judecată pe care le consideră

rezonabile, necesare și reale. Totodată solicită și încasarea cheltuielilor de judecată în prezenta cauză.

Reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile prevederilor art. 20, 26, 120 din Constituția RM, art. 3 alin. (1) lit. a), 6, 7 lit. e), 10-11 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin hotărârea judecătoreiei Soroca, sediul Central din 27 decembrie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Cristi-Marina a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Moraru Cristi-Marina, și casată integral hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoreiei Soroca, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, prin care s-a încasat în beneficiul reclamantei Moraru Cristi-Marina de la Inspectoratul de Poliție Soroca prejudiciul material în sumă de 5000 (cinci mii) lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1750 (una mie șapte sute cinci zeci) lei, în rest acțiunea fiind respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost înaintată față de un pârât necorespunzător și, din aceste considerente, a respins-o. Cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului contravențional, a fost admisă prin prisma prevederilor art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, art. 7 lit. e) în coroborare cu art. 13 alin.1 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 384 alin. 2) lit. u) din Codul contravențional.

La 15 februarie 2021, Inspectoratul de poliție Soroca a contestat cu recurs decizia din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 16 martie 2021, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, a depus recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respingerii pretenției de încasare a prejudiciului moral, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor formulate.

În motivarea recursului, s-a invocat interpretarea eronată a normelor în determinarea calității de pârât necorespunzător a Ministerului Justiției al RM.

La 31 martie 2021, Inspectoratul General al Poliției al MAI a depus recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele

importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul de poliție Soroca, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, și Inspectoratul General al Poliției al MAI, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 01 decembrie 2020 și expediată participanților la proces la 15 ianuarie 2021 (f.d. 135, vol. I), fiind recepționată de Moraru Cristi-Marina la 20 ianuarie 2021 (f.d. 197, vol. I), iar de către ceilalți participanți la proces la 15 ianuarie 2021 (f.d. 196, vol. I).

Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat de Inspectoratul de poliție Soroca, a fost înregistrat la 15 februarie 2021, iar recursul declarat de Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, a fost înregistrat la 16 martie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acestea se consideră declarate în termen.

Cu referire la recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI, Completul atrage atenția că acesta a fost înregistrat la 31 martie 2021, decizia atacată fiind recepționată de către recurent prin poșta electronică la 15 ianuarie 2021, or expedierea/recepționarea trimiterilor poștale prin intermediul rețelei Internet se efectuează imediat. Respectiv, Inspectoratul General al Poliției al MAI a fost în drept să depună cererea de recurs până la 15 martie 2021.

Dispozițiile art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă stabilesc că cererea de recurs se va considera inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Față de cele indicate se menționează că, legiuitorul a prevăzut expres momentul care determină curgerea termenului de prescripție - data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, însă, la fel, a instituit și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Ținând cont de cele expuse, Completul consideră că cererea de recurs a Inspectoratului General al Poliției al MAI a fost depusă cu încălcarea prevederilor art. 434 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care recursul, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

Cu referire la cererile de recurs depuse de Inspectoratul de poliție Soroca și Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, Completul menționează următoarele:

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de

procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Inspectoratul de poliție Soroca, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, și Inspectoratul General al Poliției al MAI.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Inspectoratul de poliție Soroca, Moraru Cristi-Marina, prin intermediul avocatului Felișcan Victor, și Inspectoratul General al Poliției al MAI.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru